Lietas Nr. C33731216
Lietas arhīva Nr. C-1883-17/7

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2017.gada 27.janvārī

Rīgas rajona tiesas tiesnese I.Bāliņa,
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu un

konstatēja:

2016.gada 7.oktobrī Rīgas rajona tiesā saņemts /pers. A/ (turpmāk prasītāja) maza apmēra prasības pieteikums pret /pers. B/ (turpmāk atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasības pieteikumā pie apstākļiem, kas pamato prasību norādīts, ka 2015.gada 11.decembrī Ogres novada pagastu bāriņtiesa nodibinājusi aizbildnību bērniem un prasītāja iecelta par bērnu aizbildni. Vecāki par bērniem neinteresējas, finansiāli neatbalsta, saskarsmi ar bērniem neizmanto.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civillikuma 179.pantu, prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas uzturlīdzekļus ik mēnesi 92,50 *euro* apmērā, /pers. C/, bet ne mazāk kā 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, līdz bērna pilngadībai; piedzīt no atbildētājas uzturlīdzekļus ik mēnesi 92,50 *euro* apmērā, /pers. D/, bet ne mazāk kā 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, līdz bērna pilngadībai; uzturlīdzekļus piedzīt no prasības iesniegšanas dienas.

Tāpat Prasītāja lūdz prasību izskatīt rakstveida procesā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} panta noteikumiem atbildētājai 2016.gada 13.oktobrī tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojumu veidlapa, ar lūgumu 20 dienu laikā no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas iesniegt tiesā rakstveida paskaidrojumus. Tāpat atbildētājam tika izskaidrots, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, kā arī par to, ka atbildētājs var lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Atbildētāja paskaidrojumus nav sniegusi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Puses nav lūgušas iztiesāt lietu tiesas sēdē, līdz ar to 2016.gada 13. un 25.oktobrī pusēm paziņots, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā un sprieduma noraksts pusēm būs pieejams tiesas kancelejā 2017.gada 27.janvārī.

Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

Pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi lietā esošos pierādījumus kopumā, tiesnese uzskata, ka prasība ir apmierināma Prasītājas norādītājā apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tikai tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus un iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Tiesa konstatē, ka /pers. D/, dzimušas /datums/vecāki, ir atbildētāja un /pers. C/ (l.l.7) un /pers. G/, dzimuša /datums/vecāki, ir atbildētāja un /pers. C/ (l.l.8)

Ar Ogres novada pagastu bāriņtiesas 2015.gada 11.decembra lēmumu Nr.1-6/89 nodibināta aizbildnība /pers. G/ un /pers. D/ un iecelta prasītāja par bērnu aizbildni (lietas 9.lapa).

Lietā nav strīda par to, ka nepilngadīgo bērnu ikdienas aprūpi un uzraudzību realizē aizbildne – prasītāja.

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Saskaņā ar Civillikuma 177.panta ceturto daļu bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmā daļa nosaka, ka bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina viņa pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

No augstāk minētam tiesību normām nepārprotami secināms, ka jebkurā gadījumā bērna intereses prevalē par vecāku interesēm un abiem vecākiem ir pienākums nodrošināt savu bērnu ar pienācīgu uzturu, medicīnisko aprūpi, mājokli, attīstīt bērna fiziskās un intelektuālās spējās. Pie tam šādi pienākumi vecākiem būtu jārealizē pret katru savu bērnu vienādi, neatkarīgi no tā vai bērns dzīvo kopā ar vecāku vai atsevišķi. Uzturlīdzekļu sniegšanas pienākums primāri saistīts ar vecāku mantas stāvokli un šim stāvoklim atbilstošu bērna nodrošinājumu, lai, nosakot uzturlīdzekļa apmēru, maksimāli tiktu nodrošinātas bērna intereses. Likumdevējs nav ierobežojis nosakāmo uzturlīdzekļu apjomu, izņemot minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piekto daļu minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosaka, ka 2.punkts noteic, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros no 2016.gada 1.janvāra ir 370 *euro* mēnesī, tādejādi minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam līdz 7 gadu vecuma 92,50 *euro* ik mēnesi.

Savukārt saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros no 2017.gada 1.janvāra ir 380 *euro* mēnesī, tādejādi minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam līdz 7 gadu vecumam 95 *euro* ik mēnesi.

Prasītāja savā prasības pieteikumā lūdz piedzīt no Atbildētājas līdzekļus bērna uzturam 92,50 *euro* proti, Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā, tādēļ tiesa uzskata, ka nav izvērtējams pušu mantiskais stāvoklis, jo minimālie uzturlīdzekļi ir maksājami neatkarīgi no vecāku mantas stāvokļa.

Šādos apstākļos tiesa uzskata, ka Atbildētājai neatkarīgi no viņa mantas un veselības stāvokļa, ir pienākums ik mēnesi nodrošināt savam bērnam uzturlīdzekļus vismaz Ministru kabineta noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā.

Līdz ar to no Atbildētājas par labu Prasītājai uzturam piedzenami uzturlīdzekļi no 2016.gada 7.oktobra līdz 2016.gada 31.decembrim 92,50 *euro* mēnesī, bet no 2017.gada 1.janvāra 95 *euro* mēnesī, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai un no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Tiesa, saskaņā ar Civillikuma 179.pantu, atzīst, ka no Atbildētājas piedzenami uzturlīdzekļi bērnam Ministru kabineta noteiktajā minimālo uzturlīdzekļu apmērā, to apmēru nosakot procentuālā attiecībā. Palielinoties, vai samazinoties valstī noteiktajai minimālai mēneša darba algai, piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs palielināms vai samazināms proporcionāli minimālās mēneša darba algas apmēram.

Ievērojot Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2015.gada 20.novembra sprieduma lietā SKC-2885/2015 paustās atziņas uzturlīdzekļi bērna labā no Atbildētājas piedzenami līdz bērna pilngadībai.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr. SKC - 556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Ņemot vērā minēto, kā arī ievērojot bērna intereses uzturlīdzekļi piedzenami no prasības celšanas brīža, t.i., 2016.gada 20.oktobra.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, prasītāja bija atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, iesniedzot tiesā prasības pieteikumu par uzturlīdzekļu piedziņu. Līdz ar to, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, 35.panta pirmās daļas 3.punktu un 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu no atbildētājas par labu valstij piedzenama valsts nodeva 323,54 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,81 *euro* apmērā.

Sprieduma daļā attiecībā uz valsts nodevu un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumu piedziņu no atbildētājas, saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, tiesa nosaka atbildētājam 10 (desmit) dienu termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.panta otro daļu, Civillikuma 177. un 179.pantu, Civilprocesa likuma 8.pantu, 42.panta pirmo daļu, 35.panta pirmās daļas 3.punktu un 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu 43.panta pirmās daļas 3.punktu, 93., 97.pantu, 204.[1] panta otro daļu, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam 92,50 *euro* apmērā katru mēnesi, sākot no 2016.gada 7.oktobra līdz 2016.gada 31.decembrim un 95 *euro* apmērā no 2017.gada 1.janvāra līdz bērna pilngadībai, bet ne mazāk kā tas noteikts Ministru kabineta noteikumos Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus /pers. G/, personas kods /personas kods/, uzturam 92,50 *euro* apmērā katru mēnesi, sākot no 2016.gada 7.oktobra līdz 2016.gada 31.decembrim un 95 *euro* apmērā no 2017.gada 1.janvāra līdz bērna pilngadībai, bet ne mazāk kā tas noteikts Ministru kabineta noteikumos Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

Samaksa veicama: AS "Swedbank', konts Nr. LV32HABA0551039242634.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus- valsts nodevu 323,54 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,81 *euro*.

Valsts nodeva iemaksājama- Saņēmējs: Valsts kase, reģistrācijas Nr. 90000050138, Saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta Nr. LV55TREL1060190911200. Maksājuma mērķī jānorāda atsauce uz Rīgas rajona tiesas 2017.gada 27.janvāra spriedumu civillietā Nr.C33731216.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami- Saņēmējs: Tiesu administrācija NMR 90001672316, ar PVN apliekamās personas reģistrācijas Nr. LV90001672316, Saņēmēja iestāde: Valsts kase, kods TRELLV22, konta Nr. LV51TREL2190458019000. Maksājuma mērķī jānorāda ieņēmumu ekonomiskās klasifikācijas kods- 21499 un atsauce uz Rīgas rajona tiesas 2017.gada 27.janvāra spriedumu civillietā Nr.C33731216.

Noteikt Atbildētājai termiņu tiesas sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu - 10 dienas pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā. Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts labā, maksājumu apliecinošu dokumentu norādītajā termiņā iesniegt Rīgas rajona tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese /personiskais paraksts/ I.Bāliņa